Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ◆ TOŞKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган • 1995 йил 4 январь, чоршанба • № 1 (10.677) • Эркин нархда сотилади.

Бахт - саодат ва толе ҳамиша сизларга ёр бўлсин!

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЯНГИ ЙИЛ ТАБРИГИ

Муҳтарам ватандошлар!

Ҳурматли отахонлар, онахонлар!

Азиз опа -- сингиллар, ака -- укалар!

Ҳар бирингизни кириб келаётган Янги -- 1995 йил билан муборакбод этиб, барчангизга узоқ ва мазмунли умр, сиҳат -- саломатлик, хонадонларингизга, оилангизга тотувлик, файз ва барака тилайман.

1994 йили Ватанимизда энг эзгу орзуимиз ва улкан бойлигимиз -- тинчлик -- тотувлик ҳукм сурди. Халқимиз бехавотир, беташвиш, осойишта меҳнат билан машғул бўлди. Юртимиздаги ана шу барқарор муҳит ва аҳиллик, бунёдкорлик туфайли давлатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, унинг сиёсий, иқтисодий, маънавий ва маданий қудратини, халқаро обрў -- нуфузини юксалтириш борасида талай ижобий ишлар амалга оширилди.

Шу билан бирга ўтаётган йилимиз, шуни очиқ тан олишимиз лозим, халқимиз учун анча оғир кечди, танглик ва етишмовчиликлар кўп бўлди, чинакам мустақиллик йўлидан сабот билан олға бораётган Ўзбекистонимизни жуда катта синовлардан ўтказди.

Ишонаманки, ўтган даврда ислоҳотлар йўлида, келажагимиз пойдеворини қуриш учун қилган меҳнатларимиз, бошимиздан кечирган қийинчиликларимиз зое кетмайди. Улар тез кунларда халқимизнинг ҳаёт даражасини кўтаришда, уни ижтимоий муҳофаза қилишда ўз ҳосилини бера бошлайди.

Қадрли юртдошлар!

Халқимиз ортиқча таърифга муҳтож эмас. Унинг нечоғлик меҳнатпарвар, нечоғлик собит ва бардошли эканини мустақиллик шароитида кечган машаққатли уч йил яна бир бор исботлади. Биз собиқ Иттифоқ ўрнида вужудга келган янги давлатларнинг бошига тушган иқтисодий бўҳронлардан энг кам талофат кўрганимизнинг сабаби ҳам шунда.

Жаҳоннинг жуда кўп минтақаларидаги, шу жумладан яқин қўшниларимиз бўлган мамлакатлардаги нотинчлик, беқарорлик нималарга олиб келаётганини кўриб турганимиз учун ҳам, юртимиздаги тинчлик -- осойишталик, барқарор вазиятнинг қадрига етишимиз, уни асраб -- авайлашимиз лозимлигини яна бир карра таъкидлаш ўринли, деб ўйлайман.

Муҳтарам дўстлар!

Уч йил мустақиллик йўлида кечирган ҳаётимиз бизларга қандай муқаддас заминда яшаётганимизни, улуғ аждодларимиз қолдирган қандай мерос ва қадриятларга эга эканимизни англатди, шу азиз тупроқда ётган ота -- боболаримиз дини ва руҳига содиқ бўлишга, Ватанимиз келажаги, фарзандларимиз камоли учун ўз тақдиримизни ўз қўлимизга олиб фидойи меҳнат қилишга, элим деб, юртим деб ёниб яшашга ўргатди.

Ишончим комилки, бугунги истиқлол ва ислоҳот йўлида дадил юришимизни сақлай билсак, аҳил, меҳр-оқибатли бўлиб бир ёқадан бош чиқариб ишласак, ёруғ ва фаровон кунларга тезроқ етамиз, иншооллоҳ.

Азиз ҳамюртларим!

Кириб келаетган Янги -- 1995 йил халқимиз, Ватанимиз учун омадлар йили бўлсин.

Ҳаммангизни Янги йил байрами билан яна бир карра қизғин қутлайман. Барчангизга тинчлик-омонлик, Ватан тараққиёти йўлидаги ишларингизга равнақ тилайман. Бахт -- саодат ва толе ҳамиша сизларга ёр бўлсин!

Барча тилак ва истакларимизни амалга оширмоғимизга Яратганнинг ўзи мададкор бўлсин!

АБДУЛЛА ОРИПОВ
Ўзбекистон халқ шоири

ҲИКМАТ

Дунёда ажиб бир ҳикмат мавжуддир:
Агар бўлмай десанг бахтингдан жудо,
Агар яшай десанг рози бир умр,
Ватанинг тинч бўлсин, Ватан, аввало!

Дунёда ажиб бир ҳикмат мавжуддир:
Агар бўлмай десанг Ватандан жудо,
Муносиб бўла бил унга бир умр,
Ватанга жонингни қилолгин фидо!

ТОШКЕНТ ЯНАДА ОБОД БЎЛАДИ

2 январь куни мамлакатимиз пойтахтининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш ишларининг боришини мувофиқлаштирувчи ва назорат қилувчи республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Унда вазирлик ва идоралар, давлат корпорацияси ва концернлари, уюшма ва бошқармалар, лойиҳалаш институтлари ва бошқа тегишли ташкилотлар раҳбарлари, шаҳар ҳокимининг ўринбосарлари ҳамда шаҳар туманлари ҳокимлари, шунингдек, мутахассислар иштирок этди.

Мажлисни республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, комиссия раиси И. Жўрабеков бошқарди.

Тошкент шаҳар ҳокими К. Тўлаганов ва тегишли ташкилотлар раҳбарларининг Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Тошкент шаҳрининг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш тўғрисида»ги қарори ижроси билан боғлиқ ахборотлари тингланди.

Нотиқлар мазкур қарорга мувофиқ ҳозирда пойтахтнинг Эски шаҳар қисмини қайта қуриш ва обод қилиш юзасидан катта тайёргарлик бошланиб кетгани, хусусан, кўчаларни лойиҳалаш борасида муайян ишлар амалга оширилганлиги ҳақида гапирдилар. Ҳозиргача Сағбон, Қорасарой, Форобий, Чимбой, Бобожонов каби кўчалар тўла лойиҳалаштирилиб бўлинди ва уларнинг лойиҳалари буюртмачи ташкилотларга топширилди. Айни пайтда бу кўчаларни барча зарур муҳандислик коммуникацияларини ўрнатган ҳолда қайта қуриш ва кенгайтириш ишларини тез суръатлар билан олиб бориш ҳамда эски уй-жойлардан бўшаган майдонларда икки-уч қаватли уйлар, гузарлар, маҳалла марказлари қуриш ишларини жадал амалга ошириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Бузилиши керак бўлган уйларда яшовчи аҳолини кўчириш учун янги уй-жойлар қуриш зарурлигига яна бир бор эътибор қаратилди.

Мажлисда, шунингдек, Тошкент шаҳрини ободонлаштириш билан боғлиқ бошқа масалалар хусусида ҳам атрофлича фикр юритилди.

Мажлисда республика Бош вазирининг ўринбосарлари Р. Юнусов ва Б. Ҳамидов қатнашди.

(ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 660 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Жаҳон тарихидаги буюк сиймолардан бири, Марказий Осиё халқларининг иқтисодий, сиёсий ва маънавий тараққиётига улкан ҳисса қўшган улуғ давлат арбоби ва саркарда, фан ва маданият ҳомийси соҳибқирон Амир Темур таваллудига 660 йил тўлиши муносабати билан Вазирлар Маҳкамаси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Кўрсатилган қутлуғ сана 1996 йилнинг октябрь ойида Ўзбекистонда кенг миқёсда нишонлансин.

2. Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини ўтказиш ташкилий қўмитаси 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ташкилий қўмита бир ой муддатда ушбу санага тайёргарлик кўриш тадбирларини ишлаб чиқсин ва уларнинг ижро этилишини ташкил этсин.

3. Мамлакат миқёсида ўтадиган байрам ва юбилей тадбирларини ўтказиш бўйича Вазирлар Маҳкамаси ҳузурида уч кишидан иборат дирекция тузиш мақсадга мувофиқ деб топилсин.

Дирекция Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари раҳбарлигида иш олиб бориши белгилаб қўйилсин. Мамлакат миқёсида ўтадиган байрам ва юбилей тадбирларини ўтказиш бўйича Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги дирекция тўғрисидаги Низом тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги дирекция фаолияти билан боғлиқ харажатлар учун 1995 йилдан бошлаб республика бюджетидан тегишли миқдорда маблағ ажратишни назарда тутсин.

Дирекцияга Амир Темур таваллудининг 660 йиллигини ўтказиш ташкилий қўмитаси белгилаган тадбирларни амалга ошириш топширилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги, Фанлар академияси тегишли вазирликлар, идоралар, ҳокимликлар ҳамда жамоат ташкилотлари билан биргаликда 1996 йилда «Амир Темур ва унинг дунё тарихида тутган ўрни» мавзуида халқаро анжуман ўтказсинлар.

5. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги, «Ўзбектуризм» миллий компанияси ва Молия вазирлиги бир ой муддатда Фанлар академияси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда Амир Темур номи билан боғлиқ обидалар ва қадамжоларни таъмирлаш, консервациялаш ва ободонлаштириш, «Темурийлар даври маданияти ва санъати» мавзуида махсус халқаро туристик маршрутлар очиш юзасидан 1995-2000 йилларда амалга ошириладиган концепция-дастурни ишлаб чиқсинлар ва Вазирлар Маҳкамасининг тасдиғига киритсинлар. Шу жумладан, 1995-1996 йилларда бажариладиган ишлар алоҳида белгилаб қўйилсин ва тегишли маблағ ажратилсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Маданият ишлари вазирлиги тегишли вилоятлар ҳокимликлари билан биргаликда очиқ танлов асосида 1996 йилда Амир Темур шарафига Самарқанд ва Шаҳрисабз шаҳарларида ёдгорлик мажмуи барпо этиш масаласини ҳал этсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси Амир Темур ва унинг даври фани, маданияти ва санъатига оид янги асарларни, шу жумладан, чет элларда нашр этилган адабиётлардан намуналарни нашр этишни ўз режасига киритсин.

8. Ўзбекистон Давлат телерадиоэшиттириш компанияси Амир Темур ҳаёти ва фаолиятини акс эттирувчи туркум кўрсатувлар дастурини тайёрласин ва амалга оширсин.

9. Ўзбекистон Давлат кинокомпанияси Амир Темурнинг ҳаёти ва ижтимоий-сиёсий фаолияти ҳақида 1995-1996 йилларда бадиий фильм яратиш бўйича чора-тадбирлар кўрсин.

10. Тошкент шаҳар ҳокимлиги Маданият ишлари вазирлиги ва Фанлар академияси билан биргаликда Амир Темур хиёбонида темурийлар даври тарихи музейини қуриш ва уни зарур экспонатлар билан жиҳозлаш юзасидан тадбирлар белгиласин.

11. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, республика вазирликлари ва идоралари, жамоат ташкилотлари, ижодий уюшмалари бир ой муддат ичида Амир Темурнинг жаҳон тарихида, айниқса Марказий Осиё халқлари тақдирида тутган ўрнини холис ўрганиш, тадқиқ ва тарғиб этиш бўйича ўз дастурларини ишлаб чиқсинлар.

12. Ўзбекистон Республикаси Истиқболни белгилаш ва статистика давлат қўмитаси ҳамда Молия вазирлиги 1995--1996 йилларга мўлжалланган истиқбол ишларини белгилашда ташкилий қўмита тасдиқлаган тадбирларга кирган объектлар қурилиши, тарихий обидаларни таъмирлаш, ободонлаштириш учун белгиланган тартибда марказлашган сармоя ва республика бюджетидан тегишли маблағ ажратишни назарда тутсинлар.

13. Вазирликлар, ҳокимликлар, муассасалар ва ташкилотларнинг, шунингдек жамғармалар ва фуқароларнинг белгиланган тадбирларни амалга оширишда ўз моддий-молиявий улушлари билан иштирок этиш ҳақидаги таклифлари маъқуллансин.

14. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамасининг Раиси
И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
1994 йил 29 декабрь.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ 1994 ЙИЛ 29 ДЕКАБРДАГИ ҚАРОРИГА ИЛОВА

АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 660 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИНИНГ ТАРКИБИ

И. ЖЎРАБЕКОВ -- Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, ташкилий қўмита раиси

Х. ЖЎРАЕВ -- Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси, ташкилий қўмита раисининг ўринбосари (келишув бўйича)

С. САИДҚОСИМОВ -- Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Р. ЮНУСОВ -- Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

Б. ҲАМИДОВ -- Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари -- молия вазири, ташкилий қўмита раисининг ўринбосари

(Давоми 3-бетда).

Халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгашига сайлов ўтказувчи вилоят сайлов комиссиясининг ҚАРОРИ

Тошкент вилоят Кенгаши депутатларини рўйхатга олиш тўғрисида

«Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларига сайлов тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 11 ва 46-моддаларига мувофиқ вилоят сайлов комиссияси

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Халқ депутатлари Тошкент вилоят Кенгашига сайлов ўтказган округ сайлов комиссияларидан олинган баёнлар асосида вилоят Кенгашига қуйидаги депутатлар рўйхатга олинсин:

№	Исми-шарифи, отасининг исми	Туғилган йили	Партиявийлиги	Иш жойи, эгаллаб турган лавозими	Яшаш жойи	Сайлов округининг тартиб рақами ва номи
1	2	3	4	5	6	7
1.	Абдужамилов Абдукарим Абдураимович	1947	ХДП аъзоси	Бурчмулла ўрмон хўжалиги директори	Бўстонлиқ тумани	24-Чорвоқ
2.	Азизхўжаев Дониёр Тошхўжаевич	1944	ХДП аъзоси	Чирчиқ шаҳар ҳокими	Чирчиқ шаҳри	14-Трансформаторчилар
3.	Азимов Ҳаким	1929	ХДП аъзоси	Охунбобоев номли жамоа хўжалиги бригада бошлиғи	Тошкент тумани	43-Келес
4.	Аъзамов Сирожиддин Ҳидоятович	1952	ХДП аъзоси	Тошкент тумани ҳокимининг муовини	Тошкент шаҳри	42-Юнусобод
5.	Асанов Бейсенбай Майлибаевич	1946	ХДП аъзоси	«Енбек» жамоа хўжалигининг раиси	Бўстонлиқ тумани	22-Ғазалкент
6.	Асатов Хамидулла Асатович	1942	ХДП аъзоси	«Ўзбекрезинотехника» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори	Ангрен шаҳри	4-Шифокор
7.	Аҳмедов Меҳриддин Мирзаевич	1960	ХДП аъзоси	«Қуйлиқ» агрофирмаси раҳбари	Зангиота тумани	27-Ўзгариш
8.	Балашов Соғлом Балашович	1946	ХДП аъзоси	С. Раҳимов номли акционерлик жамияти раиси	Оҳангарон тумани	37-Облиқ
9.	Беланов Юрий Николаевич	1945	ХДП аъзоси	Олмалиқ шаҳри ҳокими	Олмалиқ шаҳри	9-Қўрпасой
10.	Бердиев Эшмуҳаммад Абдураззоқович	1953	ХДП аъзоси	Чиноз тумани ҳокими	Чиноз тумани	48-Чиноз
11.	Волгин Виктор Алексеевич	1943	партиясиз	«Ўзбекхиммаш» заводининг директори	Чирчиқ шаҳри	11-Металлург
12.	Икромов Мирзамурод Бердимуродович	1949	ХДП аъзоси	Тошкент вилояти ҳокими	Тўйтепа шаҳри	20-Бўка
13.	Икромова Равшаной Муҳамадалиевна	1949	ХДП аъзоси	Олмалиқ шаҳар болалар касалхонасининг бош шифокори	Олмалиқ шаҳри	8-Металлург
14.	Калқулов Мирзахўжа Низометдинович	1949	ХДП аъзоси	Юқоричирчиқ тумани ҳокими	Юқоричирчиқ тумани	50-Истиқлол
15.	Каримов Рустам Иброҳимович	1939	ХДП аъзоси	Қуйичирчиқ тумани ҳокими	Қуйичирчиқ тумани	33-Ўзбекистон
16.	Қодирова Октябрхон	1944	партиясиз	Чирчиқ шаҳар касалхонаси бўлим мудири	Чирчиқ шаҳри	13-Тикувчилар
17.	Қорабоев Шуҳрат Йўлдошбоевич	1954	ХДП аъзоси	Янгийўл шаҳар ҳокими	Янгийўл шаҳри	16-У. Юсупов
18.	Махситов Баҳодир	1948	ХДП аъзоси	Бўка тумани ҳокими	Тошкент тумани	21-Бўстон
19.	Мирёқубов Тўлқин Мирҳолиқович	1941	ХДП аъзоси	Ўртачирчиқ тумани ҳокими	Тўйтепа шаҳри	47-Истиқлол
20.	Мирпўлатов Мирали	1931	ХДП аъзоси	Ўртачирчиқ тумани Охунбобоев фуқаролар йиғини раиси	Ўртачирчиқ тумани	45-Ким Пен Хва
21.	Мусаев Усмонали Қаххорович	1955	ХДП аъзоси	Туман халқ таълими бўлимининг мудири	Қибрай тумани	29-Янгиобод
22	Муҳамедов Жаҳонгир	1943	ХДП аъзоси	«Дўстлик» жамоа хўжалиги раиси	Қуйичирчиқ тумани	32-Солдатское
23.	Мирзақулов Уммат Маматқулович	1943	ХДП аъзоси	«Оққўрғон» давлат хўжалиги раҳбари	Оққўрғон тумани	35-Оққўрғон
24	Насридинов Жалолиддин Ғиёсидинович	1950	ХДП аъзоси	Бекобод шаҳар ҳокими	Бекобод шаҳри	6-Фарҳод
25	Нодиров Рафиқ Раимжонович	1950	ХДП аъзоси	Янгиобод шаҳар ҳокими	Янгиобод шаҳри	15-Янгиобод
26	Нурматов Ҳасан Имомқулович	1952	ХДП аъзоси	Зангиота тумани ҳокими	Қибрай тумани	25-Назарбек
27	Омаров Тўлеген	1956	ХДП аъзоси	«Чиноз» наслчилик жамоа хўжалиги раиси	Чиноз тумани	49-Олмазор
28	Расулов Александр Махаматшукурович	1959	ХДП аъзоси	Оҳангарон шаҳри ҳокими	Оҳангарон шаҳри	10-Хонобод
29	Раҳимбоев Абдурашид Асилбекович	1937	партиясиз	вилоят ҳокимининг муовини	Тошкент шаҳри	1-Нурчи
30	Раҳимбердиева Махсума Абдурашидовна	1953	партиясиз	Бўстонлиқ туман 22-ўрта мактаб ўқитувчиси	Ғазалкент шаҳри	23-Искандар
31	Рўзиев Эркин Маҳмудович	1947	ХДП аъзоси	вилоят ҳокимининг биринчи муовини	Тошкент шаҳри	5-Металлург
32	Содиқов Абдувоҳид Содиқович	1946	ХДП аъзоси	Тошкент вилоят соғлиқни сақлаш бошқармаси бошлиғи	Тошкент шаҳри	38-Ўзбекистон
33	Тожибоев Йўлдошбой Аҳмедович	1948	ХДП аъзоси	Янгийўл тумани ҳокими	Зангиота тумани	53-Ниёзбош
34	Тожиев Олег Аҳмедович	1944	ХДП аъзоси	вилоят халқ таълими бошқармаси бошлиғи	Тошкент шаҳри	19-Далварзин
35	Тошхўжаев Саидхўжа	1948	ХДП аъзоси	Туман ҳокимининг биринчи муовини	Қибрай тумани	30-Байтқўрғон
36	Тернових Леонид Павлович	1942	ХДП аъзоси	вилоят ҳокимининг биринчи муовини	Тошкент шаҳри	7-Наврўз
37	Ҳамидов Ҳакимжон	1947	ХДП аъзоси	вилоят ҳокимининг муовини	Тошкент шаҳри	44-Кўктерак
38	Хоназаров Жўра	1917	ХДП аъзоси	Қибрай туман уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши раиси	Тошкент шаҳри	31-Чинобод
39.	Хўжабеков Зикрилло	1950	ХДП аъзоси	«Ўзбекистон» жамоа хўжалиги раиси	Бекобод тумани	18-Пушкин
40.	Шаисматов Эргаш Раҳматуллаевич	1951	партиясиз	Янги-Ангрен ГРЭСи директори	Ангрен шаҳри	3-Геолог
41.	Шайхов Эркин Турдиевич	1927	ХДП аъзоси	Тошкент аграр университети ректори	Тошкент шаҳри	28-Ўнгқўрғон
42.	Шерматов Абдумутал	1951	ХДП аъзоси	Пискент тумани ҳокими	Пискент шаҳри	41-Ўзбекистон
43.	Эргашев Маҳкам Мирзақулович	1940	ХДП аъзоси	Туман «Нажот» шифохонасининг бош шифокори	Ўртачирчиқ тумани	46-Тўйтепа
44.	Юсупов Абдуғани	1946	ХДП аъзоси	У. Юсупов номли «Халқобод» тадбиркорлар ва ижарачилар уюшмасининг раиси	Янгийўл тумани	54-Шўралисой

Вилоят сайлов комиссияси раиси Н. Насимов.
Вилоят сайлов комиссияси котиби К. Қамбарова.
1995 йил, 2 январь,
Тошкент шаҳри.

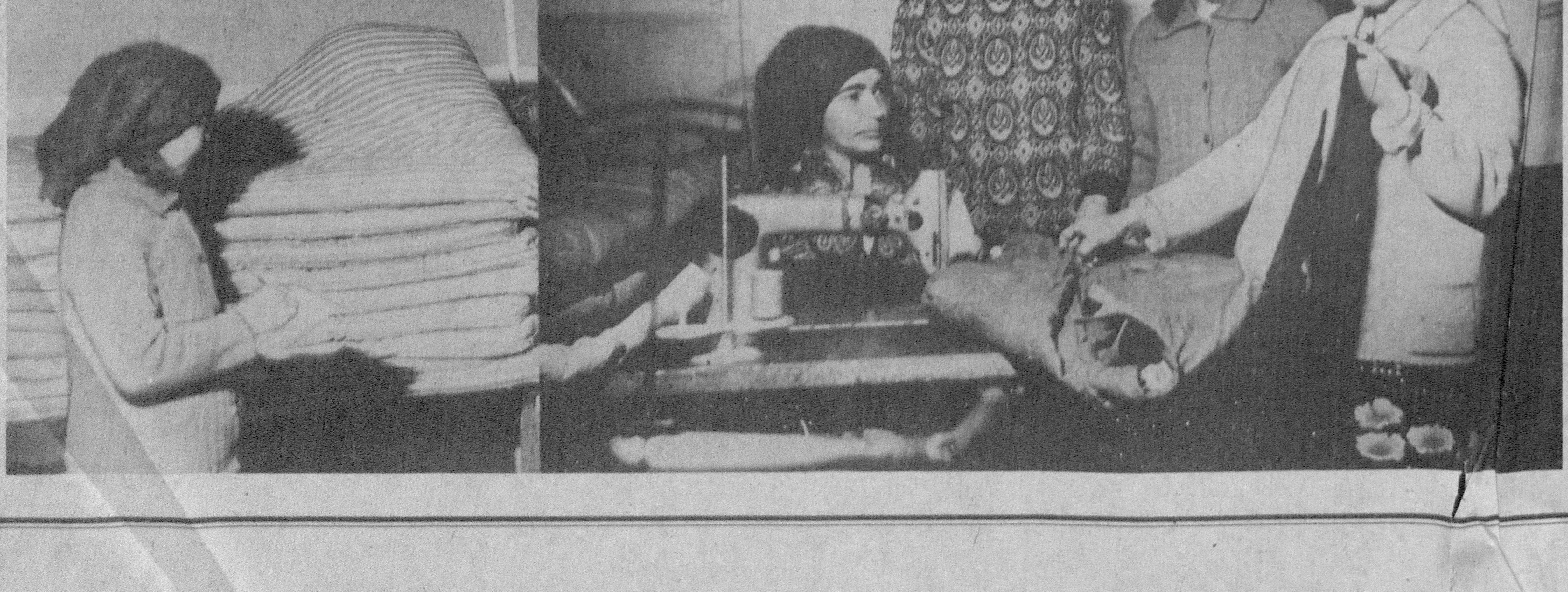

ЯНГИ КУЧ-ҚУВВАТ БИЛАН

Вилоятимиз халқ хўжалигининг барча тармоқларида янги йилнинг дастлабки кунларидан ғайрат-шижоатга тўла яратувчилик меҳнати авж олиб кетди. Меҳнат жамоалари бозор иқтисодиётига ўтиш даври қийинчиликларига қарамасдан ишлаб чиқаришнинг бир маромда давом этишига эришиш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Шу туфайли ҳам айрим корхоналарда янги йилнинг дастлабки кунларидан ишлаб чиқариш топшириқлари тўла ва ортиғи билан бажарила бошланди.

Оққўрғон туманидаги С. Сегизбоев номли қишлоқ хўжалик халқ корпорациясининг қатор кичик корхоналари ишчи-хизматчиларининг дастлабки иш кунлари самарали бўлди. Зиммага юклатилган вазифалар муваффақиятли уддаланмоқда. Айниқса, тикувчилик кичик корхонаси чеварларининг меҳнати мақтовга сазовордир. Аҳил ва иноқ жамоа иш суръатини тобора тезлаштирмоқда. Барча буюртмаларни муддатида ва барвақт бажаришга эришяпти. Ҳозир бу ерда 10 турга яқин турли кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқарилмоқда. Болалар учун мўлжалланган кийим-кечаклар ўзининг харидоргирлиги билан ажралиб туради. Бундан ташқари шим, қўлқоп, тўшак ва бошқа шу каби маҳсулотлар тайёрланиб, буюртмачиларга етказиб берилмоқда.

Суратларда: савдо шоҳобчаларига жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган маҳсулотлар (чапда), тикувчилардан Қ. Мусаева, А. Рисбоева,, Ш. Соипова ва З. Розиқовалар янги йилнинг дастлабки кунларидаги иш натижалари ҳақида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

Ҳ. АВВАЛОВ олган суратлар.

• *Газета ва газетхон*

ХАЙР, 1994! АССАЛОМ, 1995!

ЙИЛЛАР, йиллар, йиллар... Яна бир йил ўтди. 1994 йил тарих бўлиб қолди. 365 кун зарварақларини кўздан кечирар эканмиз, бу йил сиёсий, ижтимоий, иқтисодий, маданий ҳаётимизда ўзига хос из қолдирганлигининг гувоҳи бўламиз. Юртбошимиз ва ҳукуматимизнинг халқимиз турмуш фаровонлигини яхшилашга, меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялашга қаратилган қатор фармон ва қарорлари, бозор иқтисодиётига босқичма-босқич ўтиш, тадбиркорликни ривожлантириш, мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, чет эл сармояларини жалб этишга доир ва бошқа муҳим ҳужжатлар давлатимиз тараққиётида катта аҳамият касб этиши шубҳасиздир. «Наврўз» байрамига бағишланган умумхалқ сайллари, Ўзбекистонимиз мустақиллигининг уч йиллиги тантаналари, Конституциямиз икки йиллигини нишонлаш, Олий Мажлис ва маҳаллий Кенгашларга ўтказилган том маънодаги демократик сайловлар, ислоҳотлар йўлидаги муҳим тадбирлар улкан воқеалар силсиласидаги ёрқин саҳифалардир... Ҳа, биз қўлимизни кўксимизга қўйиб, 1994 йилдан юз бора розимиз, дейишга ҳақлимиз.

Ўтган йилда таҳририятимиз жамоаси ёмон ишламади, десак хато бўлмайди. «Тошкент ҳақиқати» саҳифаларида чоп этилган бир қатор мақолалар, турли мавзулардаги суҳбатлар, очерклар, ҳикоялар, репортажлар, ахборотлар муштарийлар эътиборини қозонди. Ютуқлар ўзимизники. Энди олға қараб, келажакни ўйлаб яшаш ва ижод қилиш қалам аҳлига хос фазилатдир.

Мана янги йил ҳам бошланди. 1995 йилни катта умид ва орзулар билан кутиб олдик. Давом этаётган ислоҳотлар, бозор муносабатларига ўтишнинг истиқболдаги йўналишлари, ижтимоий ва иқтисодий ҳаётимиздаги ўзига хос тамойиллар, янги даврнинг янгича вазиятлари матбуот ходимларидан ҳам ўзгача илҳом ва саъй-ҳаракатлар кўрсатиб ишлашни тақозо этади. Президентимиз фармонлари, ҳукуматимиз қарорлари ижросини назоратга олиш, жамиятимизнинг янгича мафкурасини яратиш, кадриятларимизни тиклаш, одамлар дунёқарашида кечаётган ижобий жараёнларни англаш, тадқиқ қилиш, ўлкамиз халқлари маърифати, маънавий тараққиёти, ўзлигимизни англаш, миллатлараро муносабатлар, саноат, қишлоқ хўжалиги, маданият соҳасидаги ислоҳотлар, ишлаб чиқаришни қишлоққа олиб келиш, кичик ва қўшма корхоналар фаолияти, истеъмол бозорини бойитиш, пахтачилик ва ғаллачиликни ривожлантириш, ҳосилдорликни ошириш, чорвачиликка янгича ёндошиш, унинг озуқа заҳирасини мустаҳкамлаш, сабзавот, картошкачилик, боғдорчилик муаммолари, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва бошқа ўнлаб долзарб мавзуларни чуқур ва таҳлилий ёритиш янги йилда ҳам «Тошкент ҳақиқати» жамоасининг асосий вазифалари бўлиб қолади. Бунинг учун олимлар, иқтисодчилар, омилкорлар, саноатчилар, қишлоқ хўжалиги билимдонлари, ёзувчилар, маданият арбоблари, жамиятшунослар, муаллимлар ва бошқа касб соҳиблари билан жамоатчи мухбирларимиз ила ижодий алоқаларимизни янада яхши йўлга қўйишимиз талаб этилади. Бизнинг шу кунлардаги ижодий режаларимиз, ўй-фикрларимиз баайни ана шу мақсадларга қаратилгандир.

Биз шуни қувонч билан маълум қиламизки, 1994 йилда ўтказилган обуна мавсуми вилоят ҳокимлигининг қўллаб-қувватлаши туфайли кўнгилдагидек якунланди. 1995 йилдан бошлаб, «Тошкент ҳақиқати» 20 мингга яқин нусхада чоп этилади. Айрим шаҳар ва туманларда обуначиларимиз сони аввалги йиллардагига қараганда анча ошганлиги бизни мамнун этади. Чирчиқ, Ангрен шаҳарлари, Қибрай, Бўка, Бўстонлиқ, Ўртачирчиқ, Оҳангарон, Чиноз, Паркент, Пискент сингари туманларда, айниқса, «Тошкент ҳақиқати» ўқувчилари бирмунча кўпайди. Шу муносабат билан мазкур шаҳарлар ва туманларда обуна ишлари билан шуғулланган ҳокимларнинг муовинларига, мутасадди ходимларга, почта-алоқа ишчиларига, мухлисларимизга ўзимизнинг алоҳида миннатдорчилигимизни изҳор этамиз.

Газеталарни бежиз маслаҳатгўй, муштарийлар ҳамроҳи деб аташмайди. Шу боисдан ҳам «Тошкент ҳақиқати»нинг ижодий жамоаси обуначиларимиз талабларига муносиб жавоб беришга, мухлисларимиз таклиф ва истакларини сўзсиз инобатга олишга, ўқувчиларимиз қалбига кириб боришга, уларни қизиқтираётган мавзуларда кўплаб мақолалар беришга, мулоҳаза уйғотадиган янги рукнлар очишга, рўзномамизни янада ўқимишли ва кўркам қилишга ҳаракат қилади. Қисқаси, биз муштарийларимиздан қарздор бўлиб қолмаймиз. Шу билан биргаликда газетхонларимиздан газетанинг 1994 йилги фаолияти ҳақида, қандай рукнлар ва қайси мавзулардаги мақолалар манзур бўлганлиги тўғрисидаги, газета чиқишларини мазмунан бойитишга ёрдам берадиган таклифлар, фикр-мулоҳазалар битилган мактублар олиш умидимиз бор. Зотан, сизларнинг қимматли маслаҳатларингиз севимли «Тошкент ҳақиқати» газетангизни янада ўқимишли, янада сермазмун, янада оммабоп қилишга хизмат қилади. Зеро, газета давр талаби билан яшайди, муайян кун нафасини ўзида акс эттиради. Шу нуфуз унинг қийматини белгилайди.

Янги йилда барча муштарийларимизга энг эзгу тилаклар тилаймиз. Сиҳат-саломатлик, омад сизларга ҳамиша ёр бўлсин! 1995 йил ҳаммамизнинг оилаларимизга тинчлик, осойишталик, хотиржамлик, рўшнолик келтирсин! Янги йилингиз билан, азиз юртдошлар!

Хайр, 1994! Ассалом, 1995!

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАСИ.

АМИР ТЕМУР ТАВАЛЛУДИНИНГ 660 ЙИЛЛИГИНИ НИШОНЛАШГА ТАЙЁРГАРЛИК КЎРИШ ВА УНИ ЎТКАЗИШ ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТАСИНИНГ ТАРКИБИ

(Давоми. Боши 1-бетда).

К. БАКИРХОНОВ -- Вазирлар Маҳкамаси бўлими мудири, ташкилий қўмитанинг масъул котиби

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА АЪЗОЛАРИ:

К. ТЎЛАГАНОВ -- Тошкент шаҳар ҳокими
А. АБДУЛЛАЕВ -- Ўзбекистон Республикаси дин ишлари қўмитаси раиси
Ж. АБДУЛЛАЕВ -- Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси президенти вазифасини бажарувчи
П. АБДУРАҲМОНОВ -- Самарқанд вилояти ҳокими
Б. АҲМЕДОВ -- Ўзбекистон Фанлар академияси мухбир аъзоси
Р. АҲМЕДОВ -- Ўзбекистон Республикаси мудофаа вазири
Л. АХМЕТОВ -- «Ўзавтотранс» корпорацияси раиси
С. АҲРОРОВ -- «Ўздавкинокомпания» раисининг биринчи ўринбосари
Ф. АШРАФИЙ -- Ўзбекистон меъморлар уюшмаси раиси
А. ЖАЙНИТДИНОВ -- Шаҳрисабз шаҳри ҳокими
Б. ҲУСАНБОЕВ -- «Ўзбектуризм» миллий компанияси раиси
В. МИХАЙЛОВ -- Ўзбекистон Республикаси коммунал хизмат кўрсатиш вазири
А. МУҲАММАДЖОНОВ -- Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг мухбир аъзоси
А. ОРИПОВ -- Ўзбекистон халқ шоири
Б. РАҲИМОВ -- Ўзбекистон Фахрийлар кенгаши раиси
К. РАҲИМОВ -- Ўзбекистон республикаси алоқа вазири
Ғ. РАФИҚОВ -- «Ўзбекистон ҳаво йўллари» авиакомпанияси бош директори
А. ШАЙХОВ -- Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирининг биринчи ўринбосари
А.КОМИЛОВ -- Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири
О. САЛИМОВ -- Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазири
Э. ҲАЙИТБОЕВ -- Ўзбекистон Республикаси маданият ишлари вазири
Т. ҲИДИРОВ -- Қашқадарё вилояти ҳокими
Р. ШОҒУЛОМОВ -- Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси
Т. ШИРИНОВ -- Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси археология институти директори
Ж. ЙЎЛДОШЕВ -- Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири
Ш. ЯХЁЕВ -- «Ўзтелерадиокомпания» раиси
М. ҲАЗРАТҚУЛОВ -- ЎзА бош директори

«НИЛУФАР»ДА ҚОРБОБО

• Бўка тумани матлубот жамиятлари уюшмасига қарашли «Нилуфар» номли 13-болалар боғчасида байрам бўлиб ўтди. Болаларга янги йил совғалари улашилди. Тарбиячилардан Раъно Мусаева ва Дилбар Содиқовалар Қорбобо-Қорқиз бўлиб кичкинтойларни хушнуд этдилар. Тарбияланувчилар эса шеърлар, қўшиқлар айтиб, рақсга тушдилар. «Зумрад ва Қиммат» эртагидан саҳна кўриниши тайёрлаб ота-оналарга намойиш қилдилар.

Даврон АҲМАД суратлари.

МУРУВВАТИНГИЗДАН МИННАТДОРМИЗ

Янги йил байрами авваломбор болаларга кўпроқ қувонч улашади. Кўм-кўк арча атрофида Қорбобо-ю, Қорқиз билан қўл ушлашиб давра қуриб ўйнаётган болалар қувончи оламга сиғмайди. Афсуски баъзи бир сабабларга кўра бетоб бўлиб қолган болалар шундай арча байрамларига, маданият саройларига, қўғирчоқ театрларига боролмай қолишади. Бизнинг болалар жамғармаси бетоб болаларнинг кўнгли оғримасин, бир йилда келадиган Арча байрамида иштирок этмай қолмасин дея Тошкентдаги фтизиатрия ва пульманология илмий-тадқиқот институтининг болалар бўлимига, вилоят онкология касалхонаси болалар бўлимига, Қибрайдаги гўдак болалар уйига ташриф буюрдик. Қорбобо ва Қорқиз беморхоналарга кириб, фойедаги арча атрофида йиғилган болаларга совға топширишди. Улар билан бирга шеър айтиб, қўшиқ куйлашди.

Кечаги бўлиб ўтган тадбирда эса Оҳангарондан келган ота-онасидан эрта ажраган кичкинтойлар учун цирк томошалари кўрсатилди.

Мен улар юзидаги қувонч учун миннатдорчиликни шу байрам тантаналарини ўтказишга ҳомийлик қилган, совғалар ажратган «Тошкентвилоятсавдо» концерни (раиси Ғ.Отабоев), деҳқончилик саноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси (раиси К. Шодиметов), Зангиота савдо базаси (директори Ш.Бердиев) жамоаларига етказгим келди. Чунки улар таклиф билан борганимизда «Болажонларимиз хурсандчилиги учун ҳар қанча қилса арзийди» дея очиқ чеҳра билан кутиб олишди.

Х.АРСЛОНОВА,
Вилоят болалар жамғармаси раисаси.

ХОРИЖ БИЛАН ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

РЕСПУБЛИКАМИЗ, шу жумладан, вилоятимиз ташқи иқтисодий алоқаларининг ҳозирги кўламини илгариги даврларга ҳеч таққослаб бўлмайди. У пайтларда ҳамкорлик доиралари жуда тор ва ҳажми ҳам ғоятда кичик эди. Ўзбекистонимиз мустақилликка эришгач, узоқ чет эл мамлакатлари билан ҳар соҳада алоқа боғлаш учун барча имкониятларга эга бўлди. Ўтган қисқа муддат ичида бу соҳада катта йўлни босиб ўтди.

Тошкент вилояти ва жаҳон

Президентимизнинг иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштиришга, хусусий мулк манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган Фармонлари ҳамкорлик алоқаларининг ривожланиши учун қулай имкониятларни яратиб берди.

Чунончи, ташқи савдо айланишининг йил сайин ортиб бораётганлиги ҳам шундан далолат беради. Ўтган йилнинг тўққиз ойида унинг жами ҳажми бир неча ўн миллион АҚШ долларидан ошди.

Бизнинг хорижий буюртмачиларга етказиб бераётган маҳсулотларимизнинг асосий қисмини аввалги йиллардаги каби пахта хом ашёси, рангли ва қора металлар ташкил этмоқда. Кейинги вақтларда кимё саноатимизнинг айрим маҳсулотларига ҳам талаб ортиб бормоқда. Шу туфайли ҳам хорижга жўнатилган бу тармоқ маҳсулоти ҳажми анча кўпайди.

Айни пайтда импорт қилинадиган анъанавий маҳсулотларимизнинг чет эллик мижозлари ортиб бормоқда. Уларни олаётган мамлакатлар қаторида АҚШ, Хитой, Япония, Исроил, бир қанча яқин чет эл давлатлари бор. Четга тўққиз ой ичида бир неча минг тонна маъданли ўғитлар жўнатилди. Буюртмалар бўйича етказиб берилган пахта толаси миқдори 25,5 минг тоннага етди. Экспорт қилинган қора ва рангли металлар ҳажми 35,6 минг тоннага боради. Бундан ташқари, хом ашёни қайта ишлаб тайёрланган маҳсулотнинг ўнларча минг тоннаси, шунингдек, айрим бинокорлик материаллари ҳам чет элларга сотилди.

Хориждан олиб келинаётган маҳсулотлар ҳажми ҳам ошиб бормоқда. Улар орасида илғор технология асбоб-ускуналари, ёнилғи-мойлаш материаллари, озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа зарур буюмлар бор.

Хорижий шериклар билан ташкил этилган қўшма корхоналар сони ҳам тобора кўпайиб бораётганлиги қувончли бир ҳолдир. Ҳозир вилоятимиздаги бундай корхоналар етмиштага етиб қолди. Уларнинг аксарияти узоқ чет эл мамлакатлари фирмалари билан бирга ташкил этилган. Шу кунгача 55 тадан ортиқ шундай корхона рўйхатга олинган.

Бу корхоналар ҳам вилоятимизнинг ижтимоий-иқтисодий ривожланишига муайян даражада ҳисса қўшмоқда. Уларда асосан истеъмол бозорини тўлдиришга ёрдам берадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариляпти. Қўшма корхоналар томонидан ўтган йили тайёрланган маҳсулот ва кўрсатилган хизмат ҳажмларини пулга чақадиган бўлсак юз миллион сўмликдан ҳам ошиб кетади. Бундай маҳсулотларнинг айрим қисми экспортга ҳам чиқарилмоқда.

Бошқармамиз хорижий шериклар билан ўзаро фойдали ва амалий алоқаларни кенгайтиришга қаратилган ишларни мунтазам олиб бормоқда. Мамлакатимизда тинчлик, осойишталик, барқарорликнинг ҳукм суриши, тадбиркорларнинг самарали фаолият кўрсатиши учун қулай шароитлар яратиб берилаётганлиги чет эл сармоядорларини ўзига жалб қилмоқда. Эндиликда йирик, ўзининг кенг ҳажмли фаолияти билан дунёга машҳур бўлган чет эл фирмалари ҳам биз билан ҳамкорлик қилишга ошиқмоқда.

Ўтган йили қатор шундай фирмалар раҳбарликлари билан амалий музокаралар олиб борилди ва икки ўртада контрактлар имзоланди. Япониянинг «Томон Корпорейшн», Туркиянинг «Бурсель» ва «Язекс Текстиль», Исроилнинг «Мерхав» ва «М.А.Д.», Голландиянинг «Ака-ука Беккерлар» фирмалари билан ўзаро иқтисодий ҳамкорлик йўлга қўйилди. Қирғизистоннинг Талас вилояти, Қозоғистоннинг Жанубий Қозоғистон вилояти, Россиянинг айрим вилоятлари ва МДҲ мамлакатларининг бошқа қатор вилоятлари билан ҳам халқ хўжалигининг турли соҳаларида ўзаро ҳамкорлик қилиш тўғрисида шартномалар тузилди.

Исроилнинг «М.А.Д.» фирмаси билан Бўка туманида курка етиштириш ва унинг гўштини қайта ишлаш бўйича фабрика қуриш юзасидан контракт имзоланди. Бу корхона юксак даражада механизациялашган ва автоматлаштирилганлиги билан ажралиб туради. Шу давлатдаги «ВНС» фирмаси вакиллари билан найчалаб суғориш усуллари билан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш бўйича қўшма корхона барпо этиш ҳақида музокаралар олиб борилмоқда. Туркиядаги «Бурсель» фирмасининг олий навли пиллани қайта ишлаш бўйича такомиллашган янги технологияни жорий қилиш ҳақидаги таклифи кўриб чиқилмоқда. Худди шундай масалалар юзасидан мулоқотлар Хитой, Франция, Германия ва бошқа мамлакатлар фирмалари билан ҳам олиб борилмоқда.

Бу биз билан ҳамкорлик қилиш истагини билдирган хорижий фирмалар бундан буён ҳам кўпайиб боришини кўрсатмоқда. Чунки, бунинг учун вилоятимизда қулай шароитлар яратилган. Бошқармамиз эса вилоятимиз корхоналари ва хўжаликларида замонавий технологияни жорий қилиш ҳамда ўзлаштириш, қишлоқ хўжалик ва чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш ва бу билан ички бозорни зарур халқ истеъмоли буюмлари билан бойитиш мақсадида етакчи чет эл фирмалари ва компаниялари билан ўзаро фойдали ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантириш учун барча чораларни кўради. Бундай ишлар ҳажми янги йилда янада кенгайишига ишончимиз комил.

А. РАҲМОНБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги Тошкент вилоят бошқармаси бошлиғи.

КЎКСИМДА «ШУҲРАТ», ҚАЛБИМДА ҒАЙРАТ

ОДАМНИНГ руҳияти шундайки, у баъзан ўзи ҳақида, дўстлари, яқинлари ҳақида яхши гаплар эшитганида хурсанд бўлиб кетади. Ҳаётида қилган ишлари, ўтган кунлари ҳақида ўйлайди. Ким эдиму, ким бўлдим, эл орасида ўзимга яраша обрў-эътиборим борми, деган саволлар унинг қалбида жўш уради.

Менда ҳам шундай ҳолатлар бўлиб туради. Гоҳо мен ҳам ўзимга ўзим ҳисоб бериб, саволлар бераман. Бу саволларга жавоб излайман. Минг шукурки, умр лаҳзаларимни кўз ўнгимдан ўтказганимда, бу саволларга ижобий жавоб топгандек бўламан. Ахир оддий деҳқон ўғли эдим. Ўқидим, илмли бўлдим. Ҳосилот касбини эгалладим. Хўжаликда иш фаолиятимни оддий ҳисобчиликдан бошлаган бўлсам, кейинчалик бригадир, раис муовини, қишлоқ кенгашининг раиси бўлиб ишладим.

Мана 20 йилдирки, хўжаликда бош ҳосилот бўлиб ишлаяпман. Ҳамиша эл орасида бўлишга, деҳқонлар, бойлик яратаётганлар билан мулоқотда бўлишга ҳаракат қиламан. Уларга билганларимни ўргатиш билан бирга билмаганларимни ўрганаман. Деҳқон халқи шунақаки, унга тўғри сўзни айтсангиз, хафа бўлмайди. Маслаҳатларингиз ўринли ва жўяли бўлса, унга амал қилади. Сизга миннатдорчилик билдиради. Ана шундай пайтда қувониб кетаман.

Айниқса, мустақиллик туфайли деҳқон меҳнатининг қадри янада ортди. Улар янада астойдил ишлай бошладилар. Шулар қатори менинг ҳам меҳнатим ўзига яраша қадр топаётганлигидан ғоят хурсандман. Ўзбекистонда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими унвонини олдим. Яқинда эса, мустақилликнинг уч йиллиги муносабати билан «Шуҳрат» медали билан тақдирландим. Бу менга эмас, дала меҳнаткашлари, деҳқонлар, бутун жамоамизнинг ишига берилган баҳодир. Бу мукофот менга ҳар қандай олий мукофотдан афзалдир. Шунинг учун ҳам унинг қадрига етишга, ўз касбимни янада эъзозлашга, ҳозирги қийин иқтисодий шароитда моддий бойликларни кўпроқ ишлаб чиқариб, халқимиз иқтисодиётини мустаҳкамлашга қўлимдан келганча ҳаракат қиламан, тажрибамни, маҳоратимни ишга соламан. Ахир Президентимиз айтяпти-ку: «Ҳар бир одам бой бўлса, давлат бой бўлади. Ҳар бир оила обод бўлса, мамлакат обод бўлади», деб.

Бу йўлда жамоамиз меҳнаткашлари астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Меҳнатни ташкил этишнинг оила пудрати жорий этилганлиги туфайли деҳқонлар ерга эгалик қилмоқдалар. Меҳнатларига яраша рағбат кўрмоқдалар. Шунинг учун ҳам далаларнинг ҳосилдорлиги 1994 йилда ҳам анча юқори бўлди.

Жамоамиз ерлари шаҳарга чегарадош. Экин майдонлари анча камайиб қолган. Лекин, шунга қарамай, ишлаб чиқаришга илғор усулларни жорий қилиб, яхши тажрибаларни оммалаштириб, деҳқончилик маданиятини ошира бориб, юқори ҳосил олишга эришдик. Ҳар гектаридан салкам 300 центнердан сабзавот ҳосили олинди. Давлатга 3700 тоннадан ортиқ сабзавот топшириб, режамизни анча ошириб бажардик. Бунда озми-кўпми менинг ҳам ҳиссам борлигидан фахрланаман.

Янги йилда биз деҳқонлар олдида янги вазифалар турибди. Ана шу вазифаларни муваффақиятли бажарилишида ҳар бир деҳқон, ҳар бир пудратчи, ҳар бир дала меҳнаткаши билан ҳамкор, ҳамфикр бўлиб, фаолият кўрсатишни ўзимнинг бурчим деб биламан.

Дадақўзи КАРИМОВ,
Зангиота туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалигининг бош ҳосилоти.

• *Ғалабанинг 50 йиллиги олдидан*

ШУКРКИМ, ШУ КУНЛАРГА ЕТИБ КЕЛДИК...

Янги йилга биз -- фахрийлар қалбимизда ўзгача бир туйғуни ҳис этиб, унутилмас хотираларни кўз олдимизга келтириб қадам қўймоқдамиз. Бу хотиралар фашизмга қарши машъум уруш ва унда оғир машаққатлар ва йўқотишлар эвазига қозонилган зафар билан боғлангандир. Бу йил ана шу Ғалабанинг 50 йиллиги юртимизда кенг нишонланади.

Маълумки, 1941--1945 йилларда пойтахт вилояти ўзининг навқирон йигитларини немис-фашист босқинчиларига қарши курашга, ёшлар ва кексалар, хотин-қизларни эса фронт орқасида туриб ғалабани яқинлаштиришга сафарбар этди. Вилоятимизнинг 100 мингдан ортиқ мард ўғлонлари қўлга қурол олиб, жангга кирган-дилар. Уруш йиллари фашист босқинчилари босиб олган Беларусия, Украина, Россия ҳудудларидаги кўплаб завод-фабрикалар бизнинг диёримизга кўчириб келтирилганди. Бу корхоналар тезда қуриб битказилиб фронтга қурол-аслаҳалар етказиб туришга муваффақ бўлди. Бу ишда дастгоҳга бўйи етмаган ўспиринлар ҳам, очлик, юпунликка мардона чидаган аёллар, қариялар ҳам фидойилик намуналарини кўрсатдилар. Айниқса халқимиз ўзининг болажонлиги билан машҳур бўлди. Жанглар авж олган туманлардан кўчириб келтирилган етимлар, она меҳрига зор норасидалар ўзбек халқининг иссиқ бағрида жон сақлади.

Халқимизнинг саховати, савобли ишларга ҳозиржавоблигини ўша уруш йилларидаги кўпдан-кўп архив ҳужжатлари ҳам тасдиқлаши мумкин. Мана, Тошкент вилоят фирқа қўмитаси ва вилоят ижроқўмининг барча туманларга юборган телеграммаси. Унда қамалда қолган Ленинград учун совғалар тўплаб жўнатиш ҳақида кўрсатма берилган. Бу ҳужжатга 1942 йил 24 июнда имзо қўйилган. 1942 йил март ойидаги Тошкент вилоят халқ таълими бўлими мудирининг маълумотнома хатини ўқиймиз. Унда фронтдан кўчириб келинган аҳолини ишга жойлаштириш ва вилоят колхозларида болалар уйлари ташкил этиш тўғрисида аниқ маълумотлар бор. Шу йил октябрь ойидаги бир маълумотдан эса армия учун вилоятимиз туманларида иссиқ кийим-бошлар тўплаб жўнатилиши қай аҳволда эканлиги билан танишиш мумкин. Янгийўлдаги вилоят марказига келган телеграммада шу туман меҳнаткашларининг госпиталларда даволаниши учун ётган ярадорлар жамғармасига 500 минг сўм тўплаб юборганлиги маълум қилинади. Булар фронт орқасидаги ишлардан бир шингил. Фронтда эса халқимиз даҳшатли урушнинг барча оғир синовларига чидади, жон олиб, жон берди. Кўплаб алп йигитларимиз фронтдан қайтмадилар. Оврупонинг шаҳар, қишлоқларида, ўрмонларида, улар абадий уйқуга кетдилар, баъзиларининг қабрлари ўша юртларда қолди, баъзиларининики эса... ҳамон номаълум. Уруш йиллари жангларда ҳалок бўлган юртдошларимизни, доимо эслаб, марҳумларнинг яқинлари қайғу-аламларини енгиллатишга ҳаракат қиламиз.

Вилоятимизда урушдан қайтиб келмаган ва бедарак йўқолганларни аниқлашдек хайрли иш ниҳоясига етказилмоқда. Охирги тўпланган маълумотлар бўйича Тошкент вилоятининг 30 мингга яқин ўғлони жанг майдонларида ҳалок бўлган. Ғалабанинг 50 йиллигига бағишланган Хотира китобида улар номини зикр этиб ўтишни муқаддас бурчимиз деб ҳисоблаймиз.

Ҳозир барча туманлар, шаҳарлар, кўплаб колхоз, совхозлар, маҳаллаларда урушда ҳалок бўлганларни ёдга олиб Хотира хиёбонлари ва боғлари ташкил қилинган, 87 та ёдгорлик ва ҳайкаллар ўрнатилган. Уларга урушдан қайтмаган ҳар бир жангчининг муқаддас номи мармар тошларга битиб қўйилган. Ҳар йили 9 май куни оммавий Хотира кунлари ўтказилаётир. Мана шу куни Ватан озодлиги ва эрки учун жон фидо қилганлар, дунёни фашизм балосидан қутқарганлар хотираси олдида каттаю кичик ҳамма таъзим бажо келтиради. Ёдгорликлар таги гулчамбарларга тўлиб кетади: ёшлар, айниқса, янги оила қураётган келин-куёвлар ана шу марҳумлар эл омонлигини сақлаб қолганликларини эслаб, ширин турмуш қуриш учун аҳду паймон қилғанликларини изҳор этадилар. Кекса жангчилар невараларини етаклаб келиб, ўтмиш кунлар даҳшати, ота ва боболарнинг қаҳрамонликлари ҳақида жонли ҳикоя қилиб берадилар ва бундан кейинги авлодни урушга йўл қўймасликка ундайдилар.

Вилоятимизда 250 мингга яқин фахрий бор. Шулардан 13,5 минг нафари 1941--1945 йиллардаги урушда қатнашган кишилардир. Уларнинг 5 мингга яқини I ва II гуруҳ уруш ногиронлари ҳисобланади. Бизда жангда ҳалок бўлганларнинг 2880 га яқин оиласи бор. Фахрийлар кенгашлари жойларда собиқ фронтчилар ҳолидан хабардор бўлиб, уларга баҳоли қудрат ёрдам кўрсатиб турибди. Корхоналар, жамоа хўжаликлари ўз жамғармаларидан уруш ва меҳнат фахрийларига қўшимча нафақалар ажратмоқдалар. Бу билан бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида уларнинг турмушини бирмунча енгиллатишга интилмоқдалар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. Каримов имзо чеккан бир неча қонун ва фармойишларга биноан уруш қатнашчиларига қўшимча моддий ва маънавий ёрдам кўрсатиб турилибдики, бу тадбирлар вилоятимиз уруш фахрийлари руҳини кўтармоқда. Президентимиз фармонига биноан барча уруш қатнашчилари «Жасорат», уруш орқасида меҳнат қилганлар эса «Шуҳрат» медаллари билан тақдирландилар.

Президентнинг 1994 йил 16 мартдаги фармонида 1995 йилнинг 9 майи -- Ғалабанинг 50 йиллиги кунини умумхалқ байрами сифатида нишонлаш назарда тутилган. Бу кунга тайёргарлик тобора авж олмоқда. Байрамни тайёрлаш ва ўтказиш қўмитаси (раиси -- вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Э. М. Рўзиев) нинг ўтган йил охирида бўлган йиғилишида бу муҳим тадбир муносабати билан бажарилажак ишлар белгилаб олинди. Жумладан, махсус ҳисобга маблағ ўтказишдек ҳайрли ишда фаол қатнашишга даъват қилинди. Бу маблағлар келгусида уруш қатнашчилари ва шароити ночор оилаларга моддий ёрдам сифатида берилади.

Қисқаси, вилоятимизнинг барча шаҳар ва туманларида, 1200 дан ортиқ бошланғич фахрийлар ташкилотида тасдиқланган махсус тадбирлар асосида ғалаба байрамига кенг тайёргарлик кўрилмоқда.

Акром АЛИМОВ,
Тошкент вилояти уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши раиси.

УРУШ ВА МЕҲНАТ ФАХРИЙЛАРИГА

Қаҳрамонлик даъво қилмаган,
Биров билган, биров билмаган,
Очлик, юпунликда ўлмаган,
Унвони йўқ қаҳрамонларим,
Онажонлар, отажонларим.

Керилмайсиз, олқиш кутмайсиз,
Қистамасак тўрга ўтмайсиз,
Бир луқмани бизсиз ютмайсиз,
Дастурхони пур меҳмонларим
Онажонлар, отажонларим...

Эртак бўлиб қолсин урушлар,
Фарзандлар бор бегуноҳ қушлар.
Тинчлик ҳақда бўлсин юмушлар,
Ният қилинг отажонларим,
Ният қилинг онажонларим.

Яшанг қайтмаганлар ҳаққин ҳам,
Бу кунларнинг ҳар дами байрам.
Суянамиз Сизларга биз ҳам,
Зўр орқатоғ отажонларим,
Нияти боғ онажонларим!

БИБИСОРА ТУРОБ ҚИЗИ.

БИЗНИНГ БАЙРАМЛАРИМИЗ

1 январь -- ЯНГИ ЙИЛ
8 март -- ХОТИН-ҚИЗЛАР КУНИ
21 март -- НАВРЎЗ БАЙРАМИ
9 май -- ҒАЛАБА КУНИ
1 сентябрь -- МУСТАҚИЛЛИК КУНИ
8 декабрь -- ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ
РЎЗА ХАЙИТининг биринчи куни
ҚУРБОН ҲАЙИТининг биринчи куни.

МУҲИМ САНАЛАР

14 ЯНВАРЬ -- Ватан ҳимоячилари куни

27 ИЮНЬ -- Ўзбекистон Республикаси матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари куни

1 ОКТЯБРЬ -- Халқ таълими ходимлари куни

Шунингдек бошқа касб ва соҳа кишиларининг ҳам муайян байрам кунлари нишонланади.

● *Ранг-баранг олам*

УЙНИ АРРАЛАШДИ

● ҲА, бунинг ҳеч қандай муболағаси йўқ. Ҳақиқатдан ҳам кўпқаватли уйни арра билан бўлишди. Бундай ғайри табиий ишни Олмонияда амалга оширдилар. Бу мамлакатнинг кончилик саноати маркази Рур ҳавзасидаги Эссен шаҳридагилар шундай тадбирнинг гувоҳи бўлишди. Тупроқнинг бир маромда чўкмаслиги оқибатида ғиштдан қурилган уч қаватли уй бир томонга қийшайиб қолди ва ҳавфли вазият вужудга келди. Уни оддий усуллар билан асли ҳолига келтириш учун эса бинони тўла бузиб ташлаб, янгидан барпо этиш керак эди. Мутахассислар бу муаммони ҳал қилишнинг ғаройиб усулини таклиф этдилар. Уйни энг кўп зўриқадиган жойлари бўйича арралашни таклиф этишди. Ёрилиши кутиладиган жойларидан арраланди ва ҳар бир қисми алоҳида тезланиб, пойдевори мустаҳкамланди. Уйда яшовчилар арралаш вақтида ўз хонадонларида тураверлилар ҳамда ҳеч қандай ноқулайликни сезмадилар. Кесиш учун занжирли олмос аррасидан фойдаланилди. У билан бир соат ичида 100--160 миллиметр ғишт девор кесилди.

Ер остида ҳар хил табиий бойликлар қазиб олинадиган шахталари бўлган Рур вилоятида тупроқнинг чўкиш ҳоллари тез-тез юз бериб туради. Биринчи тажриба муваффақиятли қўлланилгач уни қўллаб яна бир неча уй бузилишдан сақлаб қолинди.

ЭЛЕКТРОНИКА АСРИ ИССИҚХОНАСИ

● ИССИҚХОНАДА ҳавони эмас, балки бевосита ўсимликларнинг ўзини иситиш керак, деб ҳисоблайди англиялик олимлар Уильям Жансон ва Ноэль Маккензилар. Бу ихтирочиларнинг янги ғояси шундан иборат.

Бунинг учун гумбазсимон иссиқхона деворларига шаффоф пленка тортдилар ва устида пуркаш йўли билан юпқа металл қатламини ҳосил қилишди, иссиқхона марказига эса магнетрон -- ультрақисқа тўлқин ҳосил қилувчи генератор ўрнатдилар. Радио тўлқинлари металл қатламидан қайтиб ва ўсимликларда фокусланиб, таркибида сув бўлган ҳамда электр токини ўтказаоладиган шу ўсимликларни ва тупроқни иситади. Шу сабабли ҳам магнетрон ишлаётганда иссиқхонага кишилар кирмаслиги керак, бундай буюмлар қаттиқ қизиб кетади. Бу ерда ишлаш тартиби худди ҳозирги вақтда кенг кўламда фойдаланилаётган уй магниттўлқин печлариникига ўхшашдир.

Пленкага қопланган юпқа металл қатлами иссиқхонага ўсимликлар учун зарур бўлган қуёш нурини ўтказади. Ўсимликларни бевосита иситиш ҳавони иситишга нисбатан ўнларча марта арзонга тушади.

Иссиқ кунлар бошланиши билан металл қопламаси бўлган пленка йиғиштириб олинади ва иссиқхона очилиб қуёш нурлари билан иситилаверади.

КЎМИРДАН СУЮҚ ЁНИЛҒИ

● НЕФТДАН олинган, суюқ ёнилғининг кўмирга нисбатан кўпгина афзалликлари бор. Аввало уларни ташиш осон, ичдан ёнар двигателлар фақат у билан ишлайди. Бироқ кўмир заҳиралари нефтга нисбатан анча кўп. Шу сабабли кўмирдан суюқ ёнилғи олиш ғояси туғилганига анча бўлди. Кимёвий ва иссиқлик усулларини қўллаш фойда бермайди, у юқори ҳарорат ва босимни талаб этади.

Америкалик олимлар унинг анча осон усулини кашф қилдилар. Улар кўмирни «суюлтиради»ган замбуруғларни топдилар. Шундай замбуруғ устига жойлаштирилган қўнғир кўмирнинг майда заррачалари икки-уч кундан кейин қора томчилар билан ўралади, бир-икки ҳафта ўтгач эса кўмир тўла суюқликка айланади. Агар майдаланган кўмирга олдиндан кучли ачитувчи (азот кислотаси) билан ишлов берилса бу жараён янада тезлашади. Олинган қора суюқликнинг таркиби жуда мураккаб бўлиб, у ҳам худди нефть каби юқори молекулали органик бирикмалардан иборатдир.

● *Ҳазина*

ДОНОЛАРДА ГАП БОРКИ...

КАРАМ ВА МУРУВВАТ -- ота-оналардир. Вафо ва ҳаё -- икки эгизак фарзанд. У икковида ҳар қанча равшанлик билан софлик бўлса, бу икковда шунчалик жипслашиш ва бирикиш юз берур. Ҳар бир кўнгилга вафо маскан қилар экан, ҳаё ҳам жойлашади, ҳар бир ўринда у топилар экан, бу ҳам топилади. Вафосизда ҳаё йўқ, ҳаёсизда вафо йўқ. Кимдаки буларнинг иккиси ҳам йўқ -- имон ҳам йўқ. Ҳар кимда имон йўқ -- унда одамийлик қилишга имкон йўқ...

Комиллар -- аҳли ҳаё, ноқислар -- беҳаё...

АЛИШЕР НАВОИЙ.

* * *

БИР ҲАКИМ дебди:

Ҳикматдан қирқ дафтар ёздим, лекин ҳеч қандай фойда кўрмадим. Шундан кейин қирқ дафтардан қирқ сўзни танлаб олдим. Бунинг ҳам нафи тегмади. Охири тўрт сўзни танлаб олдим фойдаси тегди.

Буларнинг биринчиси -- аёлларга ҳам эркаклар каби ишонч боғламоқ...

Иккинчиси -- бойликка хирс қўймаслик. Чунки бир кунмас бир кун замон ходисалари бойлигингни поймол қилади.

Учинчиси -- сирингни дўстингга ҳам айтма. Чунки дўстлик душманликка айлангани ҳаётда кўп учраган.

Тўртинчиси -- фақат нафи тегадиган исмни танла, токим фойдасиз фазилатдан қочмоқ ва фақат зарур нарсага қулоқ солмоқ жоиздур.

АБДУРАҲМОН ЖОМИЙ.

***

ҚОБИЛИЯТ эгасининг бошини силамаслик -- золимлик, истеъдоди йўқни тарбиялаш -- жоҳилликдир.

Истеъдодлик одамга -- дағаллик, қобилиятсизга -- мансаб ярашмайди.

МУЪИН ЖУВАЙНИЙ.

***

ТАЪМАГИРЛИК -- офатдир. Таъмагирлик билан адолат бир-бирига зид эрур.

Адолатнинг фақат бир сурати бор, зулмнинг бўлса мингта...

ҚОЗИ АҲМАД ҒАФФОРИЙ.

1995

ЯНВАРЬ						ФЕВРАЛЬ				
	2	9	16	23	30		6	13	20	27
	3	10	17	24	31		7	14	21	28
	4	11	18	25		1	8	15	22	
	5	12	19	26		2	9	16	23	
	6	13	20	27		3	10	17	24	
	7	14	21	28		4	11	18	25	
1	8	15	22	29		5	12	19	26	

МАРТ					АПРЕЛЬ				
	6	13	20	27		3	10	17	24
	7	14	21	28		4	11	18	25
1	8	15	22	29		5	12	19	26
2	9	16	23	30		6	13	20	27
3	10	17	24	31		7	14	21	28
4	11	18	25		1	8	15	22	29
5	12	19	26		2	9	16	23	30

МАЙ					ИЮНЬ				
1	8	15	22	29		5	12	19	26
2	9	16	23	30		6	13	20	27
3	10	17	24	31		7	14	21	28
4	11	18	25		1	8	15	22	29
5	12	19	26		2	9	16	23	30
6	13	20	27		3	10	17	24	
7	14	21	28		4	11	18	25	

ИЮЛЬ						АВГУСТ				
	3	10	17	24	31		7	14	21	28
	4	11	18	25		1	8	15	22	29
	5	12	19	26		2	9	16	23	30
	6	13	20	27		3	10	17	24	31
	7	14	21	28		4	11	18	25	
1	8	15	22	29		5	12	19	26	
2	9	16	23	30		6	13	20	27	

СЕНТЯБРЬ					ОКТЯБРЬ					
	4	11	18	25		2	9	16	23	30
	5	12	19	26		3	10	17	24	31
	6	13	20	27		4	11	18	25	
	7	14	21	28		5	12	19	26	
1	8	15	22	29		6	13	20	27	
2	9	16	23	30		7	14	21	28	
3	10	17	24		1	8	15	22	29	

НОЯБРЬ					ДЕКАБРЬ					
	6	13	20	27		4	11	18	25	
	7	14	21	28		5	12	19	26	
1	8	15	22	29		6	13	20	27	
2	9	16	23	30		7	14	21	28	
3	10	17	24		1	8	15	22	29	
4	11	18	25		2	9	16	23	30	
5	12	19	26		3	10	17	24	31	

ЙИЛ

МУЧАЛНИНГ СЎНГГИ ЙИЛИ

Шарқ тақвими бўйича 1995 йил -- Тўнғиз йили. Тўнғиз -- мучал тартиби бўйича сичқон, сигир, йўлбарс, қуён, балиқ, илон, от, қўй, маймун, товуқ, итдан кейинги 12-чи йилдир.

Киши ана шу юқоридаги ҳайвонлар номи билан аталадиган 12 йиллик даврий йил ҳисобининг қайси йилида туғилган бўлса унинг мучали ҳам шу ҳайвон номи билан юритилади. Давра бўйича йиллар бир айланиб келгач, киши бир мучалга тўлган ҳисобланади. Бу ҳисоб бўйича кишининг ёшларини аниқ белгилашда уларнинг она қорнида кечган 9 ойлик ҳаётлари ҳам бир йил деб ҳисобга олинади. Шунга кўра киши бир мучалга тўлганда унинг ёши 12 да эмас 13 ёшда, икки мучалга тўлганда 24 ёшда эмас -- 25 ёшда.. деб белгиланган. Кишиларнинг мучалга тўлган йиллари улар ҳаётидаги муҳим воқеа ҳисобланиб, махсус равишда нишонланган.

Тўнғиз йили асримизда 1911, 1923, 1935, 1947, 1959, 1971, 1983 йилларда келган эди. XXI асрда эса 2007, 2019, 2031, 2043, 2055, 2067, 2079, 2091 йилларга тўғри келади.

Ривоятларга кўра мучал йили ҳисобига кўра йиллар ҳар бирининг алоҳида аломатлари бор. «Тўнғиз йилида ишлар юришиб кетади», -- дейди японлар. -- Чунки тўнғиз бутун вужуди билан куч-қувватга тўла ҳайвондир.

Юқорида айтганимиздек, тўнғиз 12 йиллик буржнинг сўнггиси. Демак, 1995 йил ҳайвонлар саргузаштлари билан боғлиқ ривоятларни ҳам ниҳоясига етказади. У тугаши билан осойишталик, нафасни ростлаб олиш даври келиб, сўнг ҳаёт гўё қайтадан яна бошланади.

Абу Али ибн СИНО

ФАСЛЛАР ВА САЛОМАТЛИК

Йил фаслларининг ҳар бири ўзига муносиб соғлом мижозда бўлган кишига мувофиқ келади ва ўзига муносиб бўлмаган ёмон мижозли кишига тўғри келмайди.

Йил фасллари ўзларига лозим бўлган хусусиятлари билан келишлари керак. (Яъни) ёзнинг иссиқ бўлиши, қишнинг совуқ бўлиши ва шунингдек бошқа фаслларнинг ҳам ўзига хос бўлиши каби. Агар бу бузилса, ёмон касалликларга сабаб бўлади.

Фасллари доимо бир турли кайфиятда бўлган йил ёмон йилдир, масалан, йилнинг ҳамма фасллари ҳўл ё қуруқ, иссиқ ёҳуд совуқ бўлса, бундай йилларда ўз кайфиятларига муносиб касалликлар кўпаяди ва бу касалликларнинг муддатлари ҳам узун бўлади. Масалан, совуқ фасл балғам мижозли гавдага таъсир қилиб, тутқаноқ, фалаж, сакта (мияга қон қуйилиши, инсульт), юз фалажи ва шунга ўхшаш касалликларга олиб боради; иссиқ фасл сафро мижоз гавдага таъсир қилиб, жиннилик, ўткир иситма ва иссиқ шишларни келтириб чиқаради.

Билгинки, бир фаслдан иккинчи бир фаслга ўтишда маълум бир таъсир юз беради. Шунинг каби агар ҳаво бир кунда иссиқдан совуққа айланса, бу гавданинг соғлиғи, ўзгаришига сабаб бўлади. Энг соғлом вақт кузнинг ёмғирли ва қишнинг ўта совуқ бўлмасдан шу мамлакатга хос мўътадил даражада совуқ бўлишидир. Агар баҳор ёмғирли бўлиб, ёз ҳам ёмғирдан ҳоли бўлмаса, бу энг соғлом йилдир.

Баҳор ўз мижозида бўлса, йил фаслининг энг яхшиси ҳисобланади. Баҳорда узоққа чўзиладиган касалликлар қўзғалади, чунки (баҳор) туриб қолган хилтларни юргизиб оқизади.

БАҲОР касалликлари қуйидагилар: ичдан қон ўтиши, бурун қонаш, сафро табиатида бўлган меланхолиянинг қўзғалиши, шишлар, йирингли шишлар, томоқ оғриқлари -- булар ўлдирувчидир -- ва бошқа чиқиқлар. (Баҳорда) кўпинча томирларнинг ёрилиши, қон тупириш ва йўтал бўлади. Бу нарса, айниқса, қиш сифатида бўлган баҳорда бўлади. Шу касалликларга, хусусан сил касаллигига дучор бўлган одамларнинг аҳволлари (баҳорда) ёмонлашади.

Ҳеч бир нарса қон олдириш, гавдани бўшатиш, кам ейиш, ичимликни кўп ичиш, маст қиладиган шаробларга сув қўшиб, кучини синдириб ичиш чоралари каби баҳор касалликларидан қутқаза олмайди. Баҳор болаларга ва (ёш жиҳатдан) болаларга яқин бўлган кишиларга мувофиқ келади.

ҚИШГА келсак, у ҳазм учун энг яхши (вақт)дир, чунки совуқ туғма иссиқликнинг жавҳарини сиқади ва бунинг натижасида иссиқлик зўраяди ва тарқалмайди.

Қишки касалликларнинг кўпчилиги балғамдан бўлади. Қишда балғам шундай кўп бўладики, ҳатто қусуқларнинг кўпчилиги шилликли бўлади. Қишда шишларнинг туслари кўпинча оқимтир бўлади. Тумов касалликлари кўп бўлади. Тумов кузги ҳаво(нинг қишки ҳавога) ўзгариши билан бошланади, кейин бориб зотилжам (плеврит), ўпка яллиғланиши, хириллаш ва томоқ оғриқларига айланади. Сўнгра биқиннинг ўзида ва орқада оғриқ пайдо бўлади, асаблар зарарланади, узоқ чўзиладиган бош оғриғи ҳатто сакта ва тутқаноқ касалликлари пайдо бўлади. Мана шуларнинг ҳаммаси балғам моддаларининг кўпайишидан ва тиқилиб қолишидан пайдо бўлади. Қари одамлар қишда азоб чекадилар. (Ёш жиҳатидан) қариларга яқин бўлган одамлар ҳам шундай; (аммо) ўрта ёшдаги одамлар қишдан баҳра оладилар.

ЁЗГА келсак, у хилтларни ҳаддан ташқари кўп эритиб тарқатиб қувват ва табиий таъсирларни заифлаштиради. Ёзда қон ва балғам камаяди. (Ёз бошида) сафро кўпайиб, сўнгра (ёз) охирида ўтнинг суюқ моддаси тарқалиб, қуюғи қамалиб тўпланганлиги сабабли савдо кўпаяди. Қариларни ва уларга яқин бўлганларни ёзда кучли топасан.

Иссиқ вақт касалликларига келсак, буларга, масалан, кун оралатиб тутадиган иситма, доимий иситма, куйдирувчи иситма ва гавданинг ориқлаши киради. (Бу даврда) оғриқлардан қулоқ оғриғи ва кўз оғриғи бўлади. Хусусан қаттиқ иссиқ ёз шамолсиз бўлса, булар кўп бўлади. (Яна) сарамас ва (шу фаслга) муносабати бўлган тошмалар кўп бўлади.

КУЗ (фаслига) келсак, бунда одамлар иссиқ офтобда юриб, (кечаси) совуққа чиққанларидан, мевалар кўплигидан ва улар билан хилтлар бузилишидан ҳамда ёзда қувват камайишидан касалликлар кўп бўлади.

Куз (фасл)нинг аввали қари одамлар учун бир қадар мувофиқ бўлса ҳам, охири уларга қаттиқ зарар қилади. Куз фасли касалликлари қуйидагилар: пўст ташлайдиган қўтир, темиратки касаллиги, саратон ўсмалари, бўғин оғриқлари, аралаш иситмалар ва тўрт кунли иситмалар. Буларнинг ҳаммасига сабаб, савдо (қораўт)нинг кўплигидир. Шунингдек (кузда) талоқ катта бўлади ва иссиқ ва совуқдан қовуқ мизожининг ўзгариши натижасида томчилаб сийиш ҳолати туғилади.

(Кузда) қуруқ ичак буралиш ҳодисалари (иловус-илеус) ва, шунингдек, сакта касаллиги ва ўпка касалликлари, бел ва сон оғриғи кўпаяди; бунинг сабаби ёзда чиқиндилар ҳаракат қилиб, кузда қисилишидир.

Ўпкалари яра бўлган сил касаллари учун энг зарарли фасл куздир.

Энг яхши куз ёмғирли ва намли куздир; қуруқ куз энг ёмон куздир.

СОВРИНДОРЛАР

Спорт

ХАЙРЛАШГАН 1994 йил Ватанимиз спортчилари ҳаётида ҳам ёрқин ва салмоқли из қолдирди. Мустақил Ўзбекистон спортчилари XII Осиё ўйинларида иштирок этиб, қитъанинг 42 мамлакати вакиллари баҳсида умумкоманда ҳисобида фахрли 5-ўринни эгаллаб, 40 та медалга сазовор бўлдилар. Айниқса футболчиларимиз Осиё ўйинлари ғолиби бўлиб катта зафар қучдилар.

Ўзбекистон жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси спорт жамоатчилиги билан ўтган йилда эришилган натижаларга кўра 1994 йилнинг энг яхши спортчиларини аниқлади.

XVII қишки олимпиа ўйинлари ғолиби, жаҳон чемпиони «Гран при» кубоги соҳиби фристайлчи Лина ЧЕРЯЗЕВА Ўзбекистоннинг ўтган йилги энг яхши спортчиси унвонига сазовор бўлди. Жамоалар ўртасида эса бундай шарафли номга Ўзбекистон футбол терма командаси лойиқ кўрилди. Шунингдек, энг кучли спортчилар рўйхатидан спорт муҳлисларига яхши таниш бўлган боксчи Алишер Авазбоев ва Наримон Отаев, мерган Шуҳрат Аҳмедов, енгил атлетикачи Равил Ғаниев, футболчилар Миржалол Қосимов ва Игор Шквирин, байдаркачи Иван Киреев, шахматчи Рустам Қосимжонов, боксчи Олег Маскаев, грек-рим кураши бўйича Григорий Пуляев, енгил атлетикачи Оксана Яригиналар ҳам бор.

Янги 1995 йилда ҳам Ватанимиз спортчилари бир қатор Осиё ва халқаро мусобақаларда иштирок этишади. Уларга ана шу беллашувларда омад ва зафарлар тилаймиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ • TOŞKENT HAQIQATI

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Муҳаррир: Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Телефонлар: хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 33-40-48
Эълонлар: 33-99-15, 32-57-27.

• Мақолалар, эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун муаллифлар, реклама ва эълон берувчилар масъулдир.

• Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №8. Буюртма Г-0007. 18527 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

"Шарқ" нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи: 64672. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 20.30. 1 2 3 4 5 6